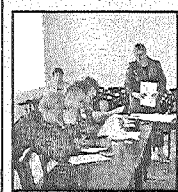

ISSN 1407-2362

● PIEKTDIENA, 2004. GADA 10. SEPTEMBRIS ● Nr. 67 (7474) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,26

Naturalizēties
vēlas arvien
vairāk
nepilsoņu

▶ 3. lpp.

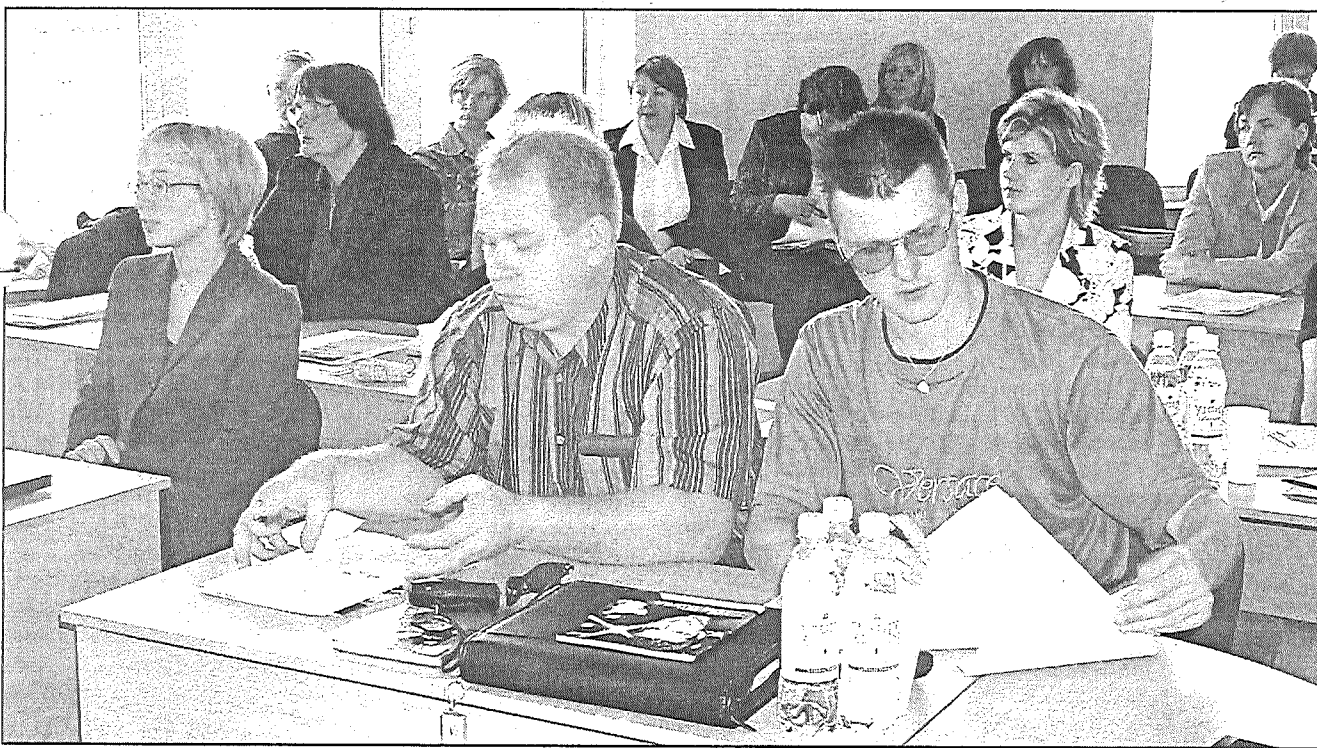
Izskanējusi
Latvijas senioru
dziesmotā
vasara

▶ 4. lpp.

Tautas lietišķās
mākslas
studijai
«Dubna» —
25 gadi

▶ 7. lpp.

Mācības pašu mājās

● Līvānu novada uzņēmēji ikdienas aizņemtībā atrada laiku, lai kvalificētu lektoru vadībā saņemtu jaunāko informāciju par ES likumdošanas prasību piemērošanu. Foto: M.Rukosjuvs

semināru «Eiropas Savienības likumdošanas prasību piemērošana» modernajā Latgales mākslas un amatniecības centra konferenču zālē pulcējās Līvānu novada uzņēmēji. Semināru atklāja Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras mācību centra vadītāja Žanete Tauriņa.

Šoruden kamera organizējis mācību semināru ciklu par ES likumdošanas prasību piemērošanu Latvijas uzņēmumos. Semināru projekts tiek realizēts sadarbībā ar Ekonomikas ministriju, tie notiks septembrī, oktobrī un novembrī, aptverot Zemgali, Vidzemi un Latgali. Mācību mērķis ir tiešā veidā informēt uzņēmējus par uzņēmumu novērtēšanu atbilstoši Eiropas Savienības prasībām un ieteikumiem turpmākam darbam. Uzmanība pievērsta tām jomām, kas sagādā vislielākās grūtības vidējiem un mazajiem uzņēmumiem: produktu drošība, darba aizsardzība, intelektuālā īpašuma un patērētāju tiesību aizsardzība.

Līvānos notikušajā seminārā tika apspriestas četras tēmas. «MRI Revision» nodokļu un muitas konsultants Toms Zirdziņš uzstājās ar tēmu «PVN, ziņās un starpvalstu tirdzniecības sistēma uzņēmuma darbībai». Par Patērētāju tiesību aizsardzības cen-

tra darbu informēja centra direktora vietniece Māra Jēgere. Uzņēmējiem bija iespēja noskaidrot arī visus nezināmos jautājumus, kas saistīti ar starptautiskajiem uzņēmuma vadības standartiem – ISO 9001, ISO 14001, OHSAS. Tie nepieciešami konkurētspējas veicināšanai, ja uzņēmums darbojas starptautiskā vidē. Seminārā piedalījās arī Latvijas Uzņēmumu reģistra juriste, sniedzot plašas konsultācijas par uzņēmumu pārreģistrēšanu.

To, kāpēc mācības organizētas Līvānos, nevis rajona centrā – Preiļos, «Novadniekam» skaidroja Vladimirs Nadeždins, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras Daugavpils nodaļas vadītājs.

Daugavpils nodaļa, teica Vladimirs Nadeždins, aptver arī Preiļu un Krāslavas rajonus, bet šādām aktivitātēm cenšamies izvēlēties pilsētas, kurās ir lielāks rūpnieciskais potenciāls. Preiļos ir izvērsta mikrobiznesa joma, un šāda veida informācija uzņēmējiem varbūt nav tik nozīmīga nekā tiem uzņēmumiem, kuros nodarbināti 50-100 un vairāk strādājošie. Bez tam, atzina Vladimirs Nadeždins, Preiļos uz līdzīgiem pasākumiem izdodas savākt nelielu skaitu uzņēmēju.

Tirdzniecības un rūpniecības kameras Daugavpils nodaļai ar Līvāniem nodibināti labi kontakti. Izņemot Daugavpili, tā ir otra

pilsēta Dienvidlatgalē, kurā kamera regulāri organizē savus pasākumus, uzsvēra Vladimirs Nadeždins. Šeit divreiz – 2000. un 2001. gadā – veiksmīgi notikušas uzņēmēju dienas. Regulāri notiek mazāka mēroga pasākumi.

Savukārt Žanete Tauriņa pievērsa uzmanību, ka uzņēmēji no sadarbības ar kameru iegūst ļoti plaša spektra pakalpojumu klāstu: konsultācijas, palīdzību sadarbības partneru meklējumos, iekļūšanu starptautiskajā apritē, informatīvos seminārus, kuru laikā tiek sniegti padomi, kā finansiāli vadīt un labāk attīstīt uzņēmumu, un kā tas panākams vienkāršākā ceļā. Tirdzniecības un rūpniecības kamera ir organizācija, kas strādā ar valsts struktūrām, piemēram, ar Ekonomikas ministriju un citām, tā ir visplašākā no organizācijām, kas aizstāv un pārstāv uzņēmēju intereses Latvijā un arī Eiropā.

Liela daļa no kameras sniegtajiem pakalpojumiem ir bez maksas, arī mācību semināru cikls par ES likumdošanas prasību piemērošanu notiek bez maksas, jo šī uzņēmēju izglītības projekta izdevumus sedz valsts.

Līvānu novada uzņēmēji semināru novērtēja atzinīgi. To pēc garās mācību dienas atzina novada biznesa un tūrisma informācijas centra speciāliste Astērija Vucēna. Izvērtās diskusija, kurā varēja saņemt atbildes uz dažāda rakstu-

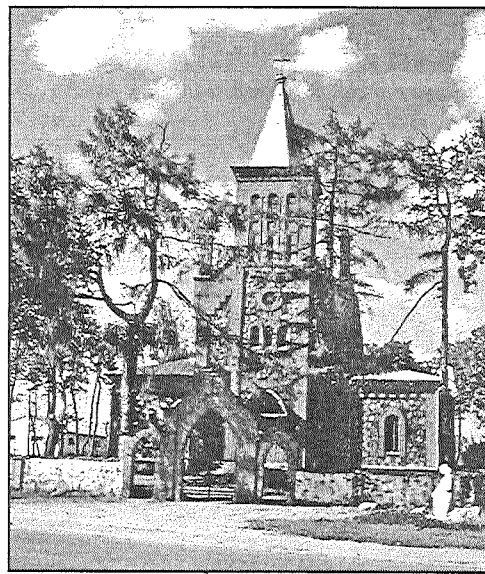
ra jautājumiem. Arī lektori pauduši savu atzinību gan par auditorijas ieinteresētību, gan par semināra vietas izvēli.

Līvānu novada uzņēmējiem šis bija otras plašākās mācības šogad. Mazāka mēroga pasākumi ar domes un biznesa un tūrisma informācijas centra starpniecību tiek rīkoti regulāri. 18. septembrī paredzēts se-

minārs, kurā ar saviem darbiem iepazīstinās studenti, kas Baltijas universitāšu programmas ietvaros gatavo projektus saistībā ar Līvāniem un kādu no Zviedrijas pilsētām. Programmā iesaistījušies arī studenti no Līvāniem, un pilsētas pašvaldības atbalsts ir labs veids, kā piesaistīt jauno ļaužu uzmanību savai pilsētai.

L.Rancāne

Siltinās Preiļu Romas katoļu baznīcu

Izstrādāts tehniskais projekts Preiļu Romas katoļu baznīcas pārseguma siltināšanai. Projekta autori ir «Agroprojekta» Rēzeknes nodaļas speciālisti, «Novadnieku» informēja Preiļu novada domes tehniskās nodaļas vadītājs Jānis Skutels.

Dievnamā paredzēts siltināt labā un kreisā spārna griestu pārsegumu. Tiks noņemts jau esošais apšuvums un griestus noklās ar jauniem dēļiem, ko pēc tam izgrezns ar dekoratīvajiem elementiem. Sakarā ar to, ka finansējums baznīcas vajadzībām ir lielāks par sākotnēji paredzēto (valsts 2004. gada budžeta grozījumos šim nolūkam piešķirti 20 000 latu), būs iespējams papildus siltināt baznīcas kupola pārsegumu virs centrālā altāra. Vienlaikus tiks atjaunots arī jumts.

Vēl projektā tiks iekļauta dievnama galvenās ieejas durvju, sānu durvju, kā arī zakristejas ārējo durvju restaurācija. J.Skutels atzīst, ka vecās durvis vēl ir ļoti saglabājušās, tāpēc to nomaiņa nebija vajadzīga. Celtnieki noblīvēs arī logus un vējtvera durvis, atjaunos baznīcas žoga kreisās puses tornīša apdari.

Nākamnedēļ noslēgsies izsludinātā cenu aptauja un kļūs zināms siltināšanas darbu veicējs. Plānots, ka siltināšanas darbi jāpaveic jau šoruden, līdz 1. novembrim.

L.Kirillova

Jaunums!
Pasaki to citiem!

Tagad «NOVADNIEKU» vari abonēt savā pasta nodaļā JEBKURĀ DIENĀ un saņemt jau nākamo avīzes numuru.

ZIŅU NEKAD NAV PAR DAUDZI!

REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

Naturalizēties vēlas arvien vairāk nepilsoņu

Naturalizācijas pārvaldes Rēzeknes reģionālās nodaļas Preiļu filiāles vadītāja RITMA VIGULE informē, ka šogad palielinājusies nepilsoņu aktivitāte un arvien vairāk personu izsaka vēlēšanos iegūt Latvijas pilsonību naturalizācijas kārtībā.

Atvērtā Eiropa mudina

Pagājušajā gadā dokumentu naturalizācijai iesniedza 61 nepilsonis, Latvijas pilsoņa statusu reģistrēja pieci rajona iedzīvotāji. Līdz šī gada septembrim vēlēšanos iegūt pilsoņa statusu naturalizācijas kārtībā izteikuši jau 57 nepilsoņi un seši viņu bērni. Pilsoņa statusu reģistrēt vēlas septiņas personas. Bijuši arī trīs iesniegumi par pēc 1991. gada 21. augusta Latvijā dzimuša bezvalstnieka vai nepilsoņa bērna atzīšanu par Latvijas pilsoni (pēc netika saņemts neviens tāds iesniegums).

Starp personām, kas iesniegušas dokumentus pilsonības saņemšanai, 19 ir bezdarbnieki, seši pensionāri, di-

● 2. septembrī apgūtās latviešu valodas, kā arī Latvijas vēstures un Satversmes zināšanas Naturalizācijas pārvaldes Rēzeknes reģionālās nodaļas eksaminācijas komisijas vadītājai Soveigai Jablonskai (stāv kreisajā pusē) un eksaminācijas komisijas locekļiem Annai Sidarānei apliecināja grupa nepilsoņu. Foto: L.Kirillova

vi invalīdi, kas par tādām kļūvusi pēc piedalīšanās Černobīļas atomelektrostacijas avārijas seku likvidācijā, divi skolnieki, pieci individuālo uzņēmumu īpašnieki un astoņas personas, kuras vēlas doties darba meklējumos uz ārzemēm. R.Vigule uzskata, ka tieši iespēja brīvi ceļot uz ES dalībvalstīm un meklēt tur darbu ir kļuvusi par pamudinājumu daudziem ne-

pilsoņiem izvēlēties Latvijas pilsonību.

Preiļos grib naturalizēties arī ridzinieki

Dažāds ir arī dokumentu iesniedzēju vecums. Tā, piemēram, vecumā līdz 30 gadiem kļūt par pilsoņiem vēlējušies 18 cilvēki, 21 personas vecums bijis līdz 45 gadiem, līdz 65 gadiem – 15, bet pēc 65 gadu vecuma par Latvijas pilsoņiem vēlas kļūt 4 rajona iedzīvotāji.

Šogad īpaši aktīvi ir līvānieši. No 57 pilsonības pretendentiem, kas iesnieguši dokumentus, 34 ir šīs pilsētas iedzīvotāji, Preiļos tādi ir septiņi, Vārkavas novada Rožkalnu pagastā – trīs, Aglonas un Līvānu novada Turku pagastā – pa divi, bet Vārkavas, Preiļu pagastā, kā arī Rušonā, Riebiņos, Rožupē, Jersikā – pa vienu. Sakarā ar to, ka šobrīd iesniegt dokumentus naturalizācijai personas var jebkurā Naturalizācijas pārvaldes nodaļā vai filiālē, Preiļos šogad saņemt ies-

niegumi no viena Daugavpils un trim Rīgas iedzīvotājiem.

Naturalizēties var piecu mēnešu laikā

Naturalizācijas process ilgst vidēji četrus līdz piecus mēnešus, stāsta R.Vigule. Šajā laikā pilsonības pretendenti ir jāsaņem Latvijas valodas prasmes, kā arī Latvijas vēstures, Satversmes un valsts himnas zināšanu pārbaudei, veiksmīgi jānokārto eksāmeni. Lielākās grūtības sagādā latviešu valodas eksāmena rakstiskā daļa. Atkārtoti eksāmenu var kārtot pēc trim mēnešiem.

Lai pilsonības pretendentiem palīdzētu labāk sagatavoties pārbaudījumiem, Naturalizācijas pārvaldes nodaļās un filiālēs iespējams iegādāties speciāli sagatavotus mācību līdzekļus.

Pašlaik Preiļos tiek komplektēta kārtējā mācību grupā kursiem, kuros nepilsoņi varēs labāk sagatavoties pārbaudījumu kārtošanai, ziņo R.Vigule.

L.Kirillova

Preiļu rajona iedzīvotāju sastāvs (2004. gada 1. jūlija dati)

Pašvaldība	Pilsoņi	Nepilsoņi	Ārvalstnieki
Aglonas pagasts	2452	91	3
Aizkalnes pagasts	715	16	1
Galēnu pagasts	1075	35	3
Jersikas pagasts	1066	35	2
Jūvāni	8236	1225	41
Kelču pagasts	879	32	1
Preiļi	8009	501	19
Preiļu pagasts	1174	36	9
Riebiņu pagasts	1545	104	12
Rožkalnu pagasts	890	11	1
Rožupes pagasts	1466	50	4
Rudzātu pagasts	978	38	—
Rušonas pagasts	1760	82	3
Saunas pagasts	1207	18	—
Silajāņu pagasts	585	16	—
Sījukalna pagasts	701	11	1
Stabulnieku pagasts	946	9	1
Sutru pagasts	738	25	8
Turku pagasts	1024	36	2
Upmalas pagasts	998	11	2
Vārkavas pagasts	688	29	1

Tirgus ziņas (Ls/kg)

	Līvānos	Preiļos		Līvānos	Preiļos		Līvānos	Preiļos
Gaļa, zivis, olas								
Gurma gaļa	1,79	1,90-2,0	Reņģes (sv.)	—	0,40	Tomāti	0,30-0,55	0,50
Plecs	1,60	1,65	Brekši, karūsas	—	0,60-0,70	Gurķi	0,40	0,35-0,40
Kakla karbonāde	2,35	2,30	Liņi	—	1,0	Puravi	0,80	0,50
Karbonāde	2,75	2,70	Paipalu olas	—	1,20 (20 gab.)	Sīpoli	0,25-0,35	0,30
Kārtaine	1,55	1,65	Olas	0,70	—	Zajumi	0,10 (bunt.)	0,10 (bunt.)
Speķis	0,90-1,05	1,25	Piens	0,20	—	Kīploki	0,15-0,20	0,15 (galv.)
Galva	0,70	0,60	Krējums	1,0	—	Kabači	0,20-0,30	0,20
Stilbiņi	—	1,10-1,20	Sviests	1,70	—	Rāceņi, kāļi	—	0,30
Kājas	—	0,75-0,80	Biezpiens	0,90	—	Kolrābji	—	0,30
Ribiņas	1,45	1,10-1,20	Siers	1,70	—	Pupiņas	0,80	0,60-0,70
Kauli	0,70	0,40-1,20	Dārzeņi, augļi, ogas			Linsēklu eļļa	—	2,80 (l)
Aknas	1,30	1,50	Kartupeļi	0,05-0,18	0,07-0,15	Linsēklu rauši	—	0,35
Sirds	—	1,30	Bietes	0,25-0,30	0,15	Auzas	—	0,10
Plaušas	—	0,70-1,0	Burkāni	0,25-0,35	0,20	Linsēklas	—	0,60
Nieres	—	0,70-0,80	Kāposti	0,20	0,18	Medus	—	2,20-2,50
Tauki	—	0,70-0,80	Ziedkāposti	0,40	0,50	Cidonijas	—	0,40
Maltā gaļa	—	1,75	Zilenes	—	0,80 (l)	Aronijas	—	0,40
			Brūklenes	0,50 (l)	0,70	Aliča	—	0,25 (0,5 l)
			Paprika	1,0	0,80	Gailenes	—	0,60 (l)
			Asie pipari	—	0,10 (gab.)	Baravikas	1,0-1,50	1,0

L.Kirillova

ZVANI!

Jebkurš var piezvanīt uz laikraksta redakciju un izsacīt savu sāpi, vienkārši parunāt vai arī izteikt priekšlikumus, jautāt. Varat norādīt uz dažādām neēdībām, kļūdām, jums nepieņemamām norisēm. Protams, neizmirstiet pateikt arī ko labu.

Katru darbdienu
uzklausim jūs
pa tālr. 1-53-07056.

Kāda vārna — pērta, tāda — nepērta

Mums apkārt notiekošais brīžiem nav izskaidrojams un neatbilst nekādiem dabas un cilvēces saprāta likumiem. *Homo sapiens* rīcība ir kļuvusi neprognozējama, tāpat kā plūdi, lietusgāzes un viesuļvētras. Vienīgā atšķirība ir tā, ka stihijas tuvošanās var pamanīt iepriekš, tādā veidā paglabājot gan savu dzīvību, gan mantību. Cilvēku neprāts nav kontrolējams.

Pagājušajā nedēļā pasauli satrauca nežēlīgi notikumi Ziemeļosetijas pilsētā Beslanā, kur čečenu kaujinieki par ķīlniekiem saņēma kādas skolas pedagogus, audzēkņus un viņu tuviniekus, kuri mācību iestādē bija ieradušies 1. septembra rītā. Jau vairākas dienas Beslanā ilgst 335 bojāgājušo ķīlnieku bēres, 705 cilvēki guvuši dažāda smaguma ievainojumus, 97 vārdi ierakstīti bez vēsts pazudušo sarakstā. Lai arī Latvijā no nemiera plosītā Kaukāza šķir tūkstoši kilometru, televīzijas ziņu programmās redzētie kadri šķiet šausminoši, kārtējo reizi pierādot, ka teroristiem neeksistē robežas ne tikai starp valstīm, bet arī starp labo un ļauno.

Ar bērnu slepkavām mēs nerunāsim, saķa Krievijas prezidents Vladimirs Putins, liekot saprast, ka turpmākā lielvalsts rīcība saskanēs, ar šajā valstī izsenis ierasto — zobs pret zobu un zobens pret zobenu. Fināls tam visam nav paredzams, var tikai nojaust, ka nekāds labs nav gaidāms.

Tikpat neprognozējami, kaut gan daudz mēģinīgākos toņos, dzīve rit Latvijā. Atbilstoši ziemeļtautu rāmajai mentalitātei, paldies Dievam, pie mums netiek ne šauts, ne spridzināts, taču politiskās un saimnieciskās dzīves ķēķi katliņi mutūlo ne pa jokam. Ik pa brīdīm tiek uzpūsts kāds ziepains glums burbulis, varavīkšņainā vārdu un solījumu miziņa pārplīst, izdalot ne īpaši labu smaku, no kuras Latvijas ierindas iedzīvotāji tikai viebj degunus.

Laikā kopš 8. Saeimas vēlēšanām politiķiem ne diena, ne mēnesis nav pagājis mierā un patiesās rūpēs par valsts šodien un nākotni. Pie varas nonākušās partijas nespēj sākt strādāt, kad opozīcijai jau gatavi plāni valdības gāšanai. Šķiet, ka viņiem ir pilnīgi vienaldzība – mazākuma valdība vai vairākuma, miera nav, un politiskā teātra spēlēšanas azarts nemazinās. Un tikai politiķiem vien ir zināms šīs izrādes turpmākais sižets. Kad valdībā tika izstrādāts un pēc tam parlamentā apstiprināts valsts šī gada budžets, to vien dzirdējām kā par daudzajām vajadzībām un spīdzīgajām finansālajām iespējām. Toties šovasar budžeta grozījumos atklājās, ka ir gluži krietna naudas rezervīte. Nu varēja laipnu vaigu uzklaust daudz lūdzēju vajadzības, solīt un arī darīt.

Mulķīga un gluži vai ļaunprātīgi izolota liekas situācija, kas radusies sakarā ar pēkšņo finansējuma izbeigšanos vairākās strukturālo fondu programmās. Lauksaimnieki, kuri teju teju gatavojās iesniegt savus projektus Lauku atbalsta dienestā, ir izmisumā – kā tad tā, triju gadu naudas vairs nav?.. Nav gan, jo daži bijuši izmanīgāki un izveicīgāki, laikus iesniedzot miljoniem latu vērtus projektus. Jūs, sīkie, ar saviem pāris traktoriem, kombainiem un vecajām lopu fermām labāk nemaisieties pa kājām, kur lieli vīri iet. Bez tam ne jau kuram katram Latgales zemniecīgam draugos ir partiju bosi, ministri un tie, kuri strukturālo fondu naudas lādes atslēgas ķešā zvačcina. Teiksiet, atkal blats! Un laikam gan nebūsiet kļūdījušies, jo šī sērga tāpat kā nezāles dārzā ir neiznīcināma. Vismaz pagaidām.

Visiem zināms tautas teiciens par to, ka tāda vārna – pērta, tāda arī nepērta. Tikpat melna, tikpat ķercoša un tikpat melīga, vienmēr gatava savu māgu pietūkēt. Un mazas cerības, ka tā tuvākajā laikā par baltu dūju pārvērtīsies.

L.Kirillova

4.

Izvēle par darbību Latvijas pašvaldību savienībā paliek deputāta Visvalda Gercāna ziņā

7. septembrī Rīgā notika Latvijas pašvaldību savienības (LPS) reģionālās attīstības un sadarbības komitejas kārtējā sēde, kurā tika izskatīts arī jautājums par Līvānu novada domes deputāta Visvalda Gercāna darbības lietderību šajā sabiedriskajā organizācijā. Atbilstoši likumam «Par pašvaldībām» un LPS statūtiem, izvēle par turpmāko līdzdalību šajā organizācijā atstāta paša Visvalda Gercāna ziņā.

«Novadnieks» 3. septembra numurā informēja, ka Līvānu novada domes deputāti augusta nogalē notikušajā domes sēdē pārmeta savam kolēģim Visvaldim Gercānam negatīvu pašvaldības tēla veidošanu un nosūtīja vēstuli uz LPS ar lūgumu izlemt par viņa izslēgšanu no reģionālās attīstības un sadarbības komitejas sastāva. Tik galēji rīkoties deputātus esot mudinājis tas, ka V.Gercāns bieži rakstot sūdzības par pašvaldības deputātu un domes darbinieku darbu Valsts kontrolei, KNAB un Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai. V.Gercāns kolēģu vairākuma rīcību uzskata par atklātu cīņu pret opozīciju, saista to ar nākamajā pavasarī gaidāmajām pašvaldību vēlēšanām. Vienmēr esmu darbojies līvāniešu interesēs, tāpēc uz savu kolēģu rīcību negrastos reaģēt, «Novadniekam» pa telefonu teica deputāts un bijušais Līvānu novada domes priekšsēdētājs.

LPS reģionālās attīstības un sadarbības komiteja ir saņēmusi Līvānu novada domes vēstuli un izskatīja to 7. septembrī notikušajā kārtējā sēdē, apstiprināja LPS padomnieks Jānis Piešņs. Telefoniskā sarunā ar «Novadnieku» viņš pastāstīja par LPS un tās komiteju darbības principiem. Reizi četrus gadus pēc pašvaldību vēlēšanām LPS kongresā visu pašvaldību vadītāji ievēlēja jauno Latvijas pašvaldību savienības priekšsēdētāju, kā arī piešķir darbām LPS komitejas.

Reģionālās attīstības un sadarbības komiteja darbojas 72 cilvēki, kuri no sava vīdus par komitejas vadītāju ievēlēja toreizējo Līvānu novada domes priekšsēdētāju Visvaldi Gercānu. Taču LPS statūtos nav noteikts, ka komitejās var darboties tikai pašvaldību vadītāji, tās ir atvērtas arī deputātiem.

— Visvaldis Gercāns ir aktīvs Latvijas pašvaldību savienības dalībnieks kopš šīs organizācijas dibināšanas 1994. gadā. LPS nav iebildumu pret viņu arī kā pret komitejas vadītāju, — apstiprināja LPS padomnieks Jānis Piešņs. — Protams, nav patīkami, ka Līvānu novada domē starp deputātiem ir strīdi un nesaskaņas. Komitejas sēdē tika pieņemts zināšanai Visvalda Gercāna viedoklis. Sēdē uzklauzīta arī Līvānu novada domes priekšsēdētāja Andra Vairoda domas. Visvaldim Gercānam ieteikts izvērtēt radušos situāciju un pašam pieņemt lēmumu par savu turpmāko darbību savienībā. Ja viņš izlems atteikties no reģionālās attīstības un sadarbības komitejas vadītāja pienākumiem, tiks ievēlēts jauns priekšsēdētājs, ko apstiprinās Latvijas pašvaldību savienības dome. Jāņem vērā arī fakts, ka nākamā gada pavasarī notiks kārtējās pašvaldību vēlēšanas, kad LPS komiteju sastāvs automātiski mainīsies.

Valsts Reģionālās attīstības aģentūra apsekoja projektus

6. septembrī Valsts reģionālās attīstības aģentūras projektu vadītāji Zigmārs Grūbe un Harijs Ginters apsekoja, kā tiek īstenoti vairāki aģentūras atbalstītie projekti.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītājas vietniece Irēna Šaitere, tika apsekoti seši projekti četrās pašvaldībās: zemnieku saimniecībā «Ozol-dārzs» Sutru pagastā, zemnieku saimniecībā «Ivanānu mājas» Stabulnieku pagastā, zemnieku saimniecībā «Gribolva» un «Vairogs» Galēnu pagastā, tika vērtēti arī Galēnu pagasta padomes īstenojamais projekts, kā arī SIA «Preime» projekts Preiļos.

Paredzēts, ka septembra beigās valsts Reģionālās attīstības aģentūras speciālisti vēlreiz ieradīsies Preiļos, lai interesentiem stāstītu par Eiropas Savienības finansējuma piesaistes iespējām — grantiem un kredītu procentiem.

L.Kirillova

INFORMĀCIJA

Zviedri stāsta par jauniem enerģijas avotiem lauku attīstībā un meklē partnerus Preiļu rajonā

2. septembrī projekta «Valan – rural development» ietvaros Preiļos notika konference «Ūdens, zeme, koksne – enerģijas avoti lauku attīstībā». Aplūkojamās tēmas – notekūdeņi, dzeramais ūdens, koksne kā enerģijas avots, biodeģviela, atkritumi, vidi saudzējoša lauku attīstība. Panākt līdzsvarotas attīstības iespējas lauku un apdzīvoto vietu infrastruktūrā, tāds ir projekta mērķis. Bez tam projekts atbalsta zināšanu un pieredzes apmaiņu, kā arī sadarbību starp Kristianstadas (Zviedrija) un Preiļu rajona pašvaldībām, mazā un vidējā biznesa uzņēmumiem.

Preiļieši brauks uz Zviedriju

Zviedru delegācijai no Kristianstadas pašvaldības, kas Preiļos un rajonā uzturēs trīs dienas, te ir iepaticies. Tā pēc sarunām ar skandināviem secinājuši Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas speciālisti. Iepaticies parks, klusās, zaļās un tīrās ieliņas, labsirdīgie un atsaucīgie cilvēki, labu iespaidu atstājusi arī Aglonas pašvaldība, kuru delegācija apmeklēja vienā no vizītes dienām.

Kā pastāstīja rajona padomes speciālists Aivars Pizelis, zviedri izteikuši priekšlikumu uzņemt pie sevis rajona padomes pārstāvjus un uzņēmus – pārtikas produkcijas ražotājus un pārstrādātājus, lai iepazīstinātu ar saviem sasniegumiem un piedāvātu sadarbības iespējas. Šādi kontakti un sadarbība īpaši aktuāli ir pašlaik, kad Latvija kļuvusi Eiropas Savienības dalībvalsts un struktūrfondu finansējuma saņemšanai īpaši tiek atbalstīti projekti starptautisku sadarbību.

Kur ir Kristianstada?

Kristianstada atrodas Zviedrijas dienvidaustrumos, tajos pašos platuma grādos kā Latvija, tāpēc klimatiskajā ziņā starp abām pašvaldībām atšķirību maz. Pašvaldībā ir 75 000 iedzīvotāju, 40 000 no tiem dzīvo divās pilsētās. Zviedri vairākkārt uzsvera, ka reģionā ir tīri ūdeņi, augsti vides standarti, labi apstākļi lauksaimnieciskās ražošanas attīstībai. Pašvaldība ir valsts pārtikas rūpniecības centrs – tur ražo sieru, gaļas produktus, zivju konservus, kartupeļu cieti un visā pasaulē augti vērtēto zviedru degvīna šķirni «Absolut».

Larss Persons, kurš Kristianstadas pašvaldībā atbild par biznesa un ekonomikas attīstības jautājumiem, konferences dalībniekus iepazīstināja ar vairākiem vides jomā, kā arī tirdzniecības un rūpniecības sektorā pēdējos gados realizētajiem projektiem. Pašvaldībā pilnībā reorganizēta centralizētā siltumapgādes sistēma. Zviedri pamatoti lepojas ar to, ka

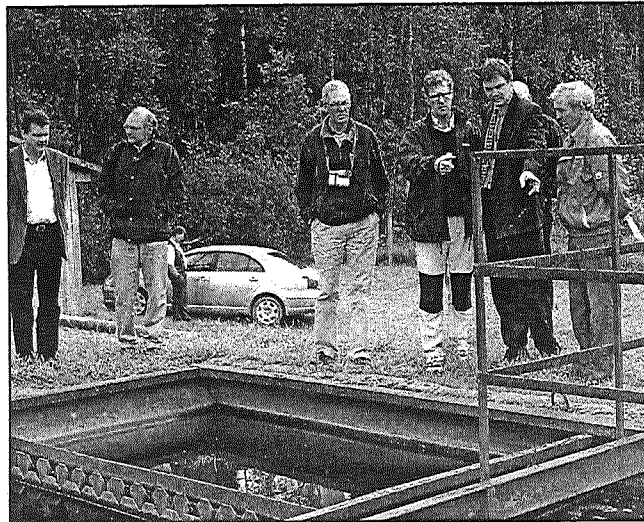
neizmanto fosilos kurināmos (akmeņogles, mazutu), bet gan biokurināmo, tas ir, šķeldu, biogāzi, koksnes granulā, briketes. Arī sabiedriskais un personīgais transports arvien plašām sāk patērēt biodeģvielu. Liela uzmanība Kristianstadā veltīta modernu ūdens attīrīšanas sistēmu uzstādīšanai. Organiskie sadzīves atkritumi, pārtikas ražošanas uzņēmumu atkritumi un lopkautuvju pārpalikumi simtprocentīgi tiek izmantoti biogāzes ražošanai.

Šādi saimniekojot, kristianstadieši 2001. gadā saņēmuši Eiropas Savienības balvu kā labākā lauku pašvaldība. Viņu īpašumā ir arī «klimata balva» un balva par energoresursu taupīgu un efektīvu izmantošanu. Veiksmes pamatā esot pašvaldības, privātpersonu un valsts institūciju radoša sadarbība sešu gadu garumā, teica Larss Persons. Pirms sešiem gadiem Zviedrijas valdība izsludināja programmu par lauku pašvaldību attīstību. Pašvaldību iesniegtie projekti saņēma atbalstu 50% apmērā, bet privātpersonu projekti tika atbalstīti 30% apmērā. Energoefektivitātes paaugstināšanā ieinteresēti arī iedzīvotāji, ja kāds, piemēram, savam automobiliem izvēlas biodeģvielu, saņem valsts atbalstu.

Kārklī attīra notekūdeņus un dod siltumu

Preiļu rajona pašvaldību vadītāju un komunālās saimniecības speciālistu nedalītu uzmanību konferences laikā saistīja Stiga Larsona uzstāšanās. Viņš pārstāvēja Zviedrijas privātkompāniju «Agrobransle» un stāstīja par koksnes ieguves alternatīvajām iespējām siltumapgādei, tas ir, kārklū audzēšanu.

Eiropā, arī Zviedrijā un Latvijā, ir vajadzīgi jauni enerģijas avoti, kas tuvākajā nākotnē varētu papildināt vai pat aizvietot fosilās degvielas un kodolenerģiju. Kārklū audzes ir videi labvēlīgs atjaunojams enerģijas avots. Pateicoties labākām šķirnēm ar paaugstinātu ražas stabilitāti un uzlabotam menedžmentam, kārklū audzes kļuvas

● Kristianstadas pārstāvji iepazīs ar attīrīšanas iekārtu darbu Preiļos, tikās ar Preiļu novada domes priekšsēdētāju Jāni Eglīti (attēlā otrais no labās) un apsprieda turpmākās sadarbības iespējas.

● Konferencē «Ūdens, zeme, koksne – enerģijas avoti lauku attīstībā» izskatītie jautājumi šķita aktuāli Preiļu rajona pašvaldību vadītājiem un komunālo dienestu speciālistiem. Zviedru kolēģu pieredzi viņi grasās mantot arī savās pašvaldībās.

konkurētspējīgs enerģijas avots. Zviedrijā, kur attīstība šajā jomā bijusi visai intensīva, kārklū apstādītā teritorija patreiz sasniedz 17 000 hektāru. «Agrobransle» kompānijas selekcijas programma ir vērsta uz ražas, slimību un kaitēkļu izturības un uz salciētības paaugstināšanu. Attīstības stadijā pašlaik ir īpašas šķirnes notekūdeņu attīrīšanai un ar smagajiem metāliem piesārņotu augšņu atveseļošanai.

Stigs Larsons pastāstīja, ka izpēte par kārklū lietderību Zviedrijā sākusies 1970. gadā. 15 gadu laikā pasākums strauji komercializējies, jo jaunās šķirnes devušas labu ražu, attīstījusies audzēšanas tehnoloģija, uzlabojusies stādīšanas un novākšanas tehnika, bet pati kultūra devusi labu šķeldu, kas veiksmīgi tiek izmantota visās vietējās katlu mājās.

Enerģokompānijai «Agrobransle» izveidojusies laba sadarbība ar Polijas un Lietuvas uzņēmumiem, kur zviedru selekcionētās kārklū šķirnes labi aug un plantācijas tiek arvien paplašinātas. Izmēģinājumi notiek arī Grieķijā. Vai šī ideja radīs dzirdīgas ausis arī Preiļu pusē, rā-

dīs laiks. Taču nenoliedzams ir fakts, ka līdzšinējā šķeldas un kokzāģētavu atlikumu izmantošana katlu mājās sevi jau ir attaisnojusi.

Zviedrus interesē lauku pašvaldības

Konferenci un zviedru delegācijas viesošanās palīdzēja organizēt Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore un Birgita Sandkvista, kas kopš jūnija pētīja situāciju Preiļu rajonā, tajā skaitā arī Aglonas pagastā. Šīs pašvaldības apmeklējums bija viens no vizītes mērķiem. Ciemiņi apmeklēja Jaunaglonas arodividusskolu un attīrīšanas iekārtas, kurām nekavējoties nepieciešama rekonstrukcija. Aglonieši cer uz zviedru palīdzību un padomu projekta izstrādē.

Viesi apmeklēja arī attīrīšanas iekārtas Preiļos, iepazīnās ar situāciju atkritumu izgāztuvē, kā arī uzsāka sarunas par iespējamo biogāzes ražošanas objekta izveidi pie slaucamo govju kompleksa paju sabiedrībā agrofirma «Turība».

L.Kirillova

IZGLĪTĪBA

Cienot valsti, kurā dzīvo

Mācību gada sākums Līvānu 2. vidusskolas direktora vietniecei mācību darbā LUDMILAI VUCINAI ir saspringts. Vietnieku rūpes gada sākumā vienādas visās skolās – pastāvīgā stundu saraksta sastādīšana. Jo labāk tas būs izveidots, jo līdzsvarotāk un mierīgāk ritēs viss mācību process.

Skolai ir problēmas ar informātikas skolotājiem. Īpaši šogad, kad priekšmets mācāms arī 5. klasēs. Pedagoģis, kurš skolā ieradīsies reizi nedēļā, strādās desmit stundas. Lai mācību diena neiznāktu ārāk gara, kādai no klasēm nākas pirmo stundu ielānot brīvu.

Ar zināmām bažām Līvānu 2. vidusskola gaidīja krievvalodīgo skolēnu reakciju uz pārmaiņām mācību valodā, kaut arī bija pārliecināta, ka veiktais sagatavošanas darbs bez rezultātiem nepaliks. Iepriekšējā mācību gadā tika veltīts daudz laika, lai skolēniem un viņu vecākiem iz-

skaidrotu pāreju uz mācībām valsts valodā. Tāpēc ne 1. septembris, ne turpmākās dienas nepatīkamus pārsteigumus nav nesušas. Mācību stundas 10. klasēs tiek vadītas bilingvāli, tas nozīmē, ka skolēni nesaprotamo latviešu valodā var pārjautāt savā dzimtajā krievu valodā. Pēc trim mācību mēnešiem paredzēta sanāksme, kurā tiks apspriesti rezultāti skolēnu apmācībā valsts valodā. Matemātikas stundas 10. klasē organizētas tā, ka četras stundas nedēļā notiek krievu valodā, divas – latviešu valodā. Galveno bērni iemācās krieviski, to atkārtoti – valsts valodā. Tā nolēma skolēni, jo, kārtējot iestāšanās eksāmenus augstskolās, viņiem būs nepieciešamas terminoloģijas zināšanas valsts valodā. Fizikas un ķīmijas stundas notiek krievu valodā, bet skolēniem ir iekārtotas terminoloģijas vārdnīcas, kurās ieraksta jaunus vārdus abās valodās. Latviešu valodas stundu skaits no četrām nedēļā palielināts līdz piecām. Diemžēl uz sporta stundu rēķina. Fiziskās ak-

tivitātes tiks kompensētas fakultatīvajās nodarbībās.

Ļoti labi, ka mūsu skolā arī līdz šim bilingvālā apmācība nebija tikai «uz papīra», kā vienā otrā Rīgas skolā, bet reāli darbojās, atzina Ludmila Vucina. Jau pērnajā gadā daži no 12. klases beidzējiem vēlējas eksāmenus kārtot valsts valodā, kaut arī viņiem vēl bija iespēja to darīt krievu valodā. Bilingvālā apmācība skolā sākas kopš 1. klases, bet šī sistēma ir atkarīga no klases skolēnu zināšanu līmeņa.

Desmitklasnieki izteikuši gatavību izmantot valsts apmaksātas divas papildus stundas individuālajam darbam latviešu valodā. Stundas 10. klasē pārsvarā pasniedz skolotāji, kas lieliski pārvalda latviešu un krievu valodu. Daži no pedagogiem turpina papildināt valsts valodas zināšanas. Viss atkarīgs no skolotāju gribas un apņemšanās, uzskata Ludmila Vucina. Viņas kā direktora vietnieces praksē bijis gadījums, kad pedagoģe ar ļoti vājām valsts valodas zināšanām

dažu gadu laikā to apguvis un brīvi runā latviski, šajā valodā gatavo arī konspektus.

Ludmila Vucina gan neslēpj, ka arī šis jauninājums, tāpat kā jebkurš cits, nes līdzīgu negatīvas iezīmes. Piemēram, vielas skaidrošana divās valodās stundās aizņem arī daļu no tā laika, kas vajadzīgs skolēnu zināšanu pārbaudei. Pedagoģim būtu vajadzīgas lielas – vismaz 50 procentu apmēra – piemaksas par bilingvālu stundu vadīšanu. Lai sagatavotu kvalitatīvu stundu, jāiegulda milzīgs darbs. Katram pedagoģam būtu vienkāršāk stundu vadīt savā dzimtajā valodā.

Krievu tautības bērni nezaudēs savu identitāti. Līvānu 2. vidusskolā ārpusstundu darbs norisinās krievu valodā. Notiek daudz pasākumu, kas veltīti gan krievu, gan latviešu kultūrai. Viņiem skolā vienmēr tiek uzsvērtas, ka nevajag aizmirst savas kultūras saknes, bet jāciena arī tās valsts tradīcijas, kurā dzīvo.

L.Rancāne

Aug par saimniekiem

Vanagu pamatskola ir viena no tām nedaudzajām, kas leņojas ar saviem mazpulcēniem, ar bērniem, kuri no mazajām dienām apgūst istu darbu un istas saimniekošanas iemaņas. Viena lieta ir pēc mammas rīkojuma izrēvēt vāgus vai padzirdīt teliņu. Pavisam savādāk, kad vispirms pašam jāstādā bezmaz vai biznesa plāns vasarai, pēc tam jāķeras pie darba. Parāleli tam jāveic daudzi pieraksti. Uzskaitē un grāmatvedībā kopumā mazpulcēniem nereti ir īsts klupšanas akmens, jo tiešais darbs ir vieglāks, nekā noņemties ar aprēķiniem. Un tomēr Vanagu 198. mazpulka dalībnieki, izmantojot vadītājas Ināras Kļavinskas padomus, ar visu sekmīgi tiek galā.

Mazpulcēnu vasara sākas agrā pavasarī, kad viņi raksta projektus un iesniedz tos Latvijas mazpulku padomei. Kad no tās saņemts atbalsts, var ķerties pie tiešajiem darbiem. Rudens sākumā notiek vietējā skate, pēc kuras labākie darbi nonāk rajona skatē. Bet no tās tieši Vanagu bērni nereti tiek izvirzīti uz reģiona mēroga skatēm, kur saņem arī godalgas. Parāleli tam bērni iesaistās arī konkursos. Šī vasara ilgi paliks atmiņā brāļiem Aināram un Aivarim Vaivodiem, kuri piedalījās mazpulcēnu konkursā «Mana māja». Zēni sagatavo-

● Vanagu pamatskolas mazpulcēni kopā ar savu vadītāju Ināru Kļavinsku (otrajā rindā pirmā no labās) drīzumā vērtēs šogad padarīto. Uz skatēm būs vedama gan jaunā raža, gan fotogrāfijas un apraksti par padarīto, kā arī uzskaites materiāli. Foto: M. Rukosjuvs

ja projektu savas mājas apkārtnes labiekārtošanai. Paši izdomāja, kā iekārtot vietu spēlēm un sporta nodarbībām, un paveica to, kā arī pētīja mājas un dzimtas vēsturi. Brāļu padarīto atziniņo vērtēja konkursa organizatori, uzaicinot uz noslēguma pasākumu Kārļa Ulmaņa dzimtajā mājā «Pikšas», kur viņi saņēma balvu. Bet mazpulcēnu vasaras darbam zēni bija izvēlējušies puķu audzēšanu. Puikām ir savi zemes gabaliņi, kuros viņi audzē gladiolas un tulpes, pievēršot uzmanību jaunai šķirnei. Sarunā ar mazpulcēniem atklājās visai dažādas intere-

ses. Piemēram, Jānis Praņevskis audzē ķiršus kociņus, kā arī aizraujas ar vasaras puķēm. Viņa brālis audzē avenes. Jurgis Jirgensons pērn kopis pīles, bet tagad aprūpē stārķi, kurš, izkrītot no lizdas, savainojis spārnu. Putns šajās mājās uz dzīvi apmeties pērn. Viņam dots vārds «Eņģe». Kāpēc tik neparasts? Tāpēc, ka sākumā čikstējies vien kā tāda durvju eņģe, skaidro spārņainu draugu. Aija Skutele audzē puķes, kas pēc tam noder mājas izdaiļošanai. Ēriks Purviņš pēta dažādas kartupeļu šķirnes, kādā augsne un kas labāk aug. Ervins Praņevskis jau

apguvis vairāku kultūru audzēšanu. Šogad viņš kopa zemenes, bet iepriekšējos gados audzēja saulespuķes, kartupeļus. Domā pamēģināt arī kukurūzas audzēšanu. Kristapa Klindžāna brīvais laiks veltīts trušu aprūpēšanai.

Pašlaik skolā darbojas 13 mazpulcēni. Jaunu dalībnieku uzņemšana notiek rudenī. Vanagu mazpulks darbojas kopš tā atjaunošanas laika 1993. gadā. 198. mazpulka numurs ir vēsturiskais skaitlis, kāds tas bija pirmās brīvvalsts laikā. Ināra Kļavinska, kura ar mazpulka vadīšanu un darbības koordinēšanu nodarbojas visus šos gadus, saka, ka liela loma mazpulka atjaunošanā ir vietējai iedzīvotājam Filimonai Neicenei. Sirmā kundze nekad neliedz savu padomu mazpulku darbībā. Mazpulcēnu darba rezultāti lielā mērā atkarīgi arī no vecāku atbalsta. Savu dēlu darbošanos veicina Monika Vaivode, seko līdz viņu darbam, priecējas par panākumiem, organizē braucienus pie puķu audzētājiem.

Ināra Kļavinska, mājturības un vizuālās mākslas skolotāja, Vanagu mazpulku vada sabiedriskā kārtā, jo skola interešu izglītībai no valsts saņem ļoti maz līdzekļu. Šogad ir cerība situāciju mainīt, jo saņemts Vārkavas novada pašvaldības solījums finansāli atbalstīt mazpulcēnu vadīšanu.

L.Rancāne

Tikšanās ar Pasaules lauku sieviešu apvienības prezidenti no Lielbritānijas

Pagājušajā nedēļā Preiļos apmeklēja Pasaules lauku sieviešu apvienības Eiropas prezidente May Kidd no Lielbritānijas. Viņa vēlējas uzzināt, kā prelietes vērtē apvienības palīdzību dažādu mācību un kursu rīkošanā.

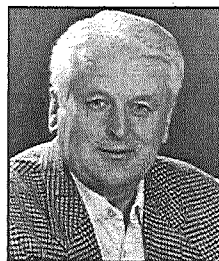
2003. gada vasarā Preiļos tika organizēti angļu valodas un datorkursi, kurus finansēja Pasaules lauku sieviešu apvienība. Šie kursi bija iespējami, pateicoties resursu centra «Marta» sagatavotajam veiksmīgajam projektam. May Kidd vēlējas tikties ar kursu dalībniecēm un dzirdēt viņu vērtējumu par mācību lietderīgumu, kā arī uzzināt tālākās apmācības vēlnes.

Kā atzina Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Elita Jermolajeva, tikšanās ar lauku sieviešu apvienības prezidenti bijusi interesanta, ja May Kidd ir ne tikai gudra, bet arī talantīga sieviete. Viņa lieliski spēlējot akordeonu, taču šoreiz iepriecinājusi klausītājas ar mutes ermoņiku spēli. Tikšanās dalībnieces atzina, ka tagad radies daudz plašāks iespaids par Pasaules lauku sieviešu apvienību, sadarbību un projektu atbalstīšanas iespējām. Apvienība atkarībā no reģiona īpatnībām finansē visdažādākos projektus. Tā Āfrikā, kur ir problēmas ar dzeramo ūdeni, apvienība atbalsta projektus aku rakšanai. Āzijas sievietes saņem palīdzību programmā «Sievietes pabaro pasauli», kur tiek atbalstīti projekti lauku apūdeņošanā. Eiropā un tajā skaitā arī Baltijas valstīs par apvienības finansētajiem projektiem tiek rīkotas apmācības lauku sievietēm. Elita Jermolajeva uzsvēra, ka pagājušajā gadā Preiļos īstenotais projekts bija pirmais Austrumeiropā. May Kidd atzina, ka apvienība ir ieinteresēta, lai arvien vairāk aktivitāšu tiktu rīkotas tieši šajā reģionā.

Pasaules lauku sieviešu apvienības tikšanās ik gadu notiek citā valstī, nākamgad maijā tāda plānota Islandē.

L.Kirillova

Par Krievijas vēstnieku Latvijā iecelts Viktors Kaļuzņijs

Ar Krievijas prezidenta Vladimira Putina dekrētu par jauno Krievijas vēstnieku Latvijā iecelts viens no ārlietu ministra Sergeja Lavrova vietniekiem, bijušais degvielas un enerģētikas ministrs Viktors Kaļuzņijs (attēlā).

Vienlaicīgi Vladimirs Putins atbrīvojis no dienesta pienākumu pildīšanas iepriekšējo Krievijas vēstnieku Latvijā Igoru Studeņņikovu.

Kā ziņots, pašreizējais Krievijas vēstnieks Latvijā Igoris Studeņņikovs Rīgā strādā kopš 2001. gada marta. Pirms Studeņņikova Krievijas vēstnieks Latvijā bija Aleksandrs Udaļcovs, kurš pašlaik ir Krievijas Ārlietu ministrijas Otrā Eiropas departamenta vadītājs. Krievijas prezidenta Vladimira Putina lēmums par Viktora Kaļuzņija nozīmēšanu vēstnieka Latvijā amatā norāda uz to, ka Krievija Latvijai uzskata par stratēģiski svarīgu partneri, - tā uzskata ārlietu ministrs Artis Pabriks (TP). Pabriks norāda, ka Kaļuzņijs ir augsta ranga diplomāts, ar lielu pieredzi politiskos, diplomātiskos un ekonomiskajos jautājumos. Ministrs cer, ka jaunais Krievijas vēstnieks Latvijā iezīmēs tādas abu valstu attiecības, kas būs konstruktīvas un laika garam atbilstošas.

T.Elste

PAŠVALDĪBĀS

Vārkavas pagastā

■ **DZEJAS DIENAS RĪKOS OKTOBRĪ.** Vārkavas tautas nama vadītāja Elvira Āboliņa informē, ka tradicionālās dzejas dienas, ko pašvaldībā līdz šim parasti rīkoja septembrī, šogad norisināsies oktobrī. Galvenais iemesls pasākuma pārcelšanai ir tas, ka pagasta ļaudis oktobrī gaida ierodamies ciemos literātu, dzejnieku un savu novadnieku Albertu Spoģi. Viņš šogad atzīmē savu 80. jubileju, tāpēc vārkavieši dzejas svētkus vēlas apvienot ar gaviļnieka sumināšanu. Pēdējo reizi plašāka tikšanās ar A.Spoģi bija pirms trim gadiem.

E.Āboliņa pastāstīja par iecerēm svētku rīkošanā. Plānots, ka ar savu darbu lasījumiem uztāsies Alberts Spoģis. Savus talantus rādīs arī Vārkavas pamatskolas audzēkņi. Arī iepriekš viņi klausījās vienmēr ir iepazīstinājuši ar jaunrades darbiem dzejā un prozā. Ciemos tiks aicināti Vārkavas vidusskolas audzēkņi, kā arī draugi no Pelēču un Sutru pamatskolas. Protams, pagasta ļaudis gaidīs ciemos arī citus dzejniekus, atbraukt solījusies arī Leontīne Apšeniece.

Silajāņu pagastā

■ **PIEPRASA ZEMI.** Pagasta padomes sēdē izskatīti četri iesniegumi, kuros bija izteikti lūgumi piešķirt zemi. Tās ir nelielas platības, kas atrodas zem agrāk privatizētajām kolhoza lauku fermām. Dažas no tām jau nojauktas, citas vēl liecina par kādreizējo saimniecisko darbību. Kā informē pagasta padomes priekšsēdētāja Marija Trifanova, deputāti piekrita piešķirt lūgtās zemes platības 0,5 līdz 0,8 hektāru platībā. Jaunie zemes saimnieki tagad pilnībā būs atbildīgi par saviem īpašumiem.

■ **BŪVĒS PIRTI.** Pagasta padomes kārtējā sēdē izsniegta viena atļauja kādā lauku sētā būvēt pirti. Tagad īpašnieki varēs turpināt nepieciešamo dokumentu kārtošānu būvvaldē.

■ **APMAKSĀ SLIMNĪCAS IZDEVUMUS.** Apstiprinot 2004. gada budžetu, deputāti vienotās, ka būs iespējams daļēji apmaksāt pašvaldības iedzīvotājiem slimnīcas izdevumus 10 latu apmērā. Kārtējā sēdē šim nolūkam piešķirti 50 latu.

■ **PALĪDZ DAUDZBĒRNU ĢIMENEI.** Kāda daudz bērnu ģimene bija griezusies pagasta padomē ar lūgumu piešķirt pabalstu mācību grāmatu iegādei. Tā kā ģimenē aug septiņi bērni, četri no kuriem mācās Silajāņu pamatskolā, deputāti uzskatīja par iespējamu šiem skolēniem piešķirt 13 latus dažādu darba burtnīcu iegādei. Zinot vietējo iedzīvotāju smagos materiālos apstākļus, pašvaldība lielāko daļu mācību grāmatu Silajāņu pamatskolas audzēkņiem vajadzībām iegādājas par budžeta līdzekļiem.

■ **BIEŽĀK NĀKAS PIEŠKIRT APBEDIŠANAS PABALSTUS.** Pašvaldības vadītāja atzīst, ka gandrīz katru mēnesi nākas piešķirt materiālo palīdzību ģimenēm sakarā ar kāda tuvinieka nāvi. Arī šomēnes jau izsniegts apbedīšanas pabalsts 50 latu apmērā. Gada laikā pagastā nomirst vidēji 15 – 16 iedzīvotāji, taču piedzimt ne vairāk kā pieci mazuli.

■ **PIRMKLASNIEKI SAŅĒMA DĀVANAS.** Uzsākot jauno mācību gadu, Silajāņu pamatskolas pirmklasniekiem un sagatavošanas klases audzēkņiem bija patikams pārsteigums – mazuli saņēma pašvaldības dāvanas triju latu apmērā katrs. Par pirmklasniekiem šoruden kļuva četri silajānieši, bet astoņi zēni un meitenes mācās sagatavošanas klasē.

■ **BIBLIOTĒKĀ BEIDZOT BŪS DATORS.** Pašvaldības vadītāja priecājas, ka beidzot Silajāņu bibliotēkā būs dators. Tā darbinieki saņēma kā dāvanu no rajona galvenās bibliotēkas. Pašvaldībai būs jāsedz vienīgi abonētmaxa par interneta izmantošanu.

■ **SĀKTS ŪDENSVADA REMONTS.** 9. septembrī Silajāņos uzsākts ūdensvada remonts. Šim nolūkam pašvaldība ieplānoja 400 latus. Taču M.Trifanova izsaka bažas par to, vai naudas pietiks, jo darba laikā var atklāties arī lielāki bojājumi, ūdensvads ciematā ierīkots vēl padomju gados un ir ļoti nolietojies. Līgums par remontdarbiem noslēgts ar SIA «Santehniks» no Preiļiem.

INFORMĀCIJA

Izskanējusi Latvijas senioru dziesmotā vasara

Vēl nebijām beiguši jūsmot par Latgales dziedāšanu un dejuošo pensionāru satikšanās svētkiem «Daba. Darbs. Dziesma», kuri notika šī gada 24. jūlijā Balvos, kad jau 4. septembrī ar grandiozu koncertu Dzintaru koncertzālē noslēdzās visas Latvijas senioru radošo kolektīvu festivāls «Jūrmala 2004».

Koncertam bija pieteikti 76 senioru kolektīvi no visiem Latvijas novadiem, ierašanās bija 68 un deju kolektīvs «Sidraba» no Papevežas Lietuvā. Kopējais dalībnieku skaits tika rēķināts ap 1,5 tūkstošiem. Latgali šī pasākumā pārstāvēja 206 dalībnieki (tikai!), no kuriem ap 150 bija no Preiļu rajona.

No Preiļu rajona piedalījās 6 kolektīvi. Tie bija: Līvānu novada senioru koris «Sendienas» (vadītāja Anita Gavare), tikai pirms pusgada nodibinātais senioru deju kolektīvs «Līvāni» (vadītāja Gaida Venta), Preiļu novada senioru vokālais ansamblis «Virši» (vadītāja Karīna Oša) un retro deju grupa (vadītāja Valentīna Brice), Jersikas pagasta vokālais ansamblis un deju kolektīvs «Varavīksne» (vadītāja Valentīna Lietavniece un Anita Lukjanska).

Pasākums sākās ar ielu koncertiem. Katrs novads uzstājās savā vietā. Latgalieši koncertēja Jomas ielā pie bijušā Majoru universālveikala. Bija paties prieks par mūsu rajona kolektīvu augsto izpildījuma līmeni. Īpaši paldies jāsaka Līvānu kultūras centra direktorei Līgai Belkovskai, kura ar minimāliem līdzekļiem pilnīgi jaunus tērpus bija ietērpusi senioru deju kolektīvu. Un cik maz vajadzēja, lai pavisam citādi izskatītos kora «Sendienas» dziedātājas, pietika baltās

● Līvānieši Latvijas senioru radošo kolektīvu festivālā «Jūrmala 2004» Dzintaros.

blūzītes atsvaidzināt ar avenkrāsas šallītēm!

Neaizmirstams visiem dalībniekiem atmiņā paliks svētku gājiens no Majoru kultūras nama līdz Dzintaru koncertzālei. Rudenīgajā dienā uz ielām bija izgājuši gan Jūrmalas iedzīvotāji, gan kafejnīcu un restorānu darbinieki. Skatītāji sauca: «Dziediet latgaliski!» Dziedājām! Patikami bija vērot, ka visiem Preiļu rajona kolektīviem ir savi karogi, skaisti tērpi, stalta stāja, daudziem rokās krāšņi rudens ziedi. Te jāteic, ka līvāniešiem arī autobuss, pateicoties koristei Elizabetei Cimarei, bija izpušķots rudeniņi zeltains.

Noslēguma koncertā Dzintaru koncertzālē mūsu rajona dziedātāji atradās skatuves priekšplānā un priecēja ap 2 tūkstošiem lielo klausītāju pulku gan ar skanīgām balsīm, gan vizuālo ietērpu, arī deju kolektīvi bija līmeni. Vai tā vien jau nav liela laime, cienījamā vecumā uzstāties uz skatuves, kuras dēļus min visas pasaules slavenības?

Bez tradicionālajiem pašdarbnieku kolektīviem paš-

reiz Latvijā uzplaukuma periods ir Eiropas deju dejuotājiem, un to Dzintaros netrūka. Kā pazīstamākās šo deju izpildītājas Latvijā ir «Madonas dāmas», bet Latgalē Ludzas «Jaurās vecmāmiņas», kuras pagājušā vasarā redzējām Rožupes estrādē pasākumā «Latgales dzīvotprieks». Ir steidzīgi jāmacās un jārikojas, ja negribam palikt atpalicējos.

Koncertu jauki un atrisīti vadīja jaunā aktrise Dace Umbrāško. Aizkustinošs bija mirklis, kad tieši pēc Preiļu senioru ansambļa «Virši» nodziedātās «Aglonas dziesmas» (teksta un mūzikas autors Lidija Agloniete), pasākuma vadītāja novēlēja Dieva svētību visiem Latvijas senioriem.

Pasākumā piedalījās labklājības ministre Dagnija Staķe, Jūrmalas pilsētas mērs Juris Hļevickis un Latvijas pensionāru federācijas vadība.

Koncerts noslēdzās ar ne-parasta ugunsurā iekurināšanu jūras malā iepretī Dzintaru koncertzālei. Malka bija salikta uz mākslinieka da-

rināta īpaša metāla karkasa, kas veidoja it kā kāpnes debesis. Vēl ilgi koncerta dalībnieki un skatītāji pavadīja laiku jūrmalā, jo ne jau bieži gadās būt pie jūras, it īpaši, ja dzīvo Latgalē.

Pa to laiku jau bija sākusies svētku balle un Andris Daniļenko solīja, ka dejas būs līdz rīta gaismai. Dejo-tāju netrūka.

Īpaši paldies Jūrmalas pilsētas pensionāru apvienības priekšsēdētājam Zentai Čakšai (bijušajai līvānietei) un visai rīcības komitejai par ieguldīto darbu svētku sariņkošanā. Paldies arī visiem pašdarbības kolektīvu dalībniekiem un viņu vadītājiem.

Šādi svētki ir kā atbildība par daudzajos mēģinājumos ieguldīto darbu. Arī tu, lasītāj, vari būt senioru svētku dalībnieku pulkā, tāpēc izvēlies sev tīkamāko kolektīvu un piedalies!

V.Caune,
Līvānu novada
pensionāru apvienības
priekšsēdētāja, novada
domes deputāte

Kustību terapija bērniem ar īpašām vajadzībām

Preiļu novada sociālo dienestu apmeklēja «Velku fonds» dibinātāji Liāna un Ivars Velki. Fonds pievērsies ģimenēm, kurās tiek audzināti bērni ar garīgās un fiziskās veselības traucējumiem.

Liāna un Ivars Velki iepazīstina ar savu sagatavoto projektu par kustību terapiju ģimenēm. Bērnu ar īpašām vajadzībām integrācija sabiedrībā un viņu labklājība lielā mērā ir atkarīga no ģimenes prasmes, zināšanām un spējas strādāt ar mazo in-

valīdu, iemācīt piemēroties situācijai. Taču ģimenēm trūkst šo zināšanu, kā arī attiecīga tehniskā un materiālā atbalsta. Rezultātā gan bērni, gan arī viņu ģimenes kļūst par psiholoģiski izolēto sabiedrības daļu. Velku ģimene vēlas palīdzēt vecākiem, kuriem audzināms bērns ar kustību traucējumiem, apmācot viņus īpašā terapijā.

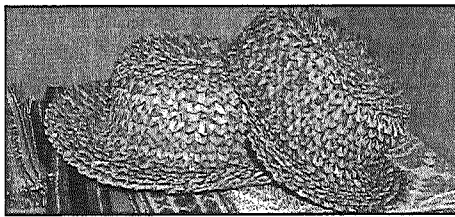
Liāna un Ivars Velki Preiļu novada sociālo dienestu izvēlējušies par partneriem šī projekta īstenošanā, jo kopīga sadarbība turpinās jau divus gadus. Divi novada bērni, kas jau nodarbojas ar kustību

terapiju, piedalījās «Velku fonda» organizētajā nometnē, kas bija organizēta sadarbībā ar zviedru organizāciju «Save The Children». Bērni piedalījās deju un mūzikas terapijas aktivitātēs desmit dienu garumā. Nometnē piedalījās arī Latvijas kustību terapijas eksperti, speciālās skolas pedagogi. Nometnes aktivitātes tika ierakstītas videofilmā, kas būs viens no metodoloģiskajiem līdzekļiem. Šie materiāli tiks analizēti semināros dažādos Latvijas reģionos. Seminārs 14. janvārī paredzēts arī Preiļos. Projekta noslēgumā visi me-

todiskie materiāli tiks izsniegti ģimenēm, kurās ir bērns invalīds. Ar video filmas palīdzību varēs apgūt, kā bērns iesaistīt fiziskās nodarbībās, attīstīt ķermeņa koordinācijas spējas, kustības.

Projekts ir sasaistīts arī ar bērniem domāto baleta izrādi «Sniegbaltīte un septiņi rūķi», kuras pirmizrāde plānota 2005. gada martā. Kustību terapija tiks realizēta kā noteiktu šī baleta ainu mēģinājums, kurā par dalībniekiem tiks iesaistīti bērni ar īpašām vajadzībām un kā vērotāji – viņu vecāki.

L.Rancāne

● Šādām doņu cepurēm izejmateriāli izaug grāvjos un mežmalās. Katras izveidošanai vajadzīga vismaz divdesmit metrus gara pīnīte no izkaltēta un pēc tam vēlreiz izmērcēta augs.

AMATNIECĪBA

Jubilāra godā – tautas māksla

Tautas lietišķās mākslas studija «Dubna» ar plašu izstādi un jubilejas sarīkojumu atzīmē savas pastāvēšanas 25. gadskārtu. Studijā apvienojušies vairāk nekā 20 dalībnieki.

Vecvecmāmuļas programmēja bez datoriem

«Atskrēja gaigala, aizskrēja gaigala, aizsala ezers dimdēdams». Šajā moderno tehnoloģiju laikmetā miklas atmiņūjumu nezīnātu ne skolas bērns, ne viņa trīsdesmitgadīgie vecāki. Un arī lielākā daļa no jaunajām vecmāmiņām ne. Nāktos kaut ko atcerēties no vecvecmāmuļu laikiem. Kā ziemā visās lauku istabās augu dienu klabēja paminās, sītās sistavas, bet audēju rokās šaudīklas zībēt zībēja. Tās jau arī ir gaigalas, — šurpu turpu mijoities, viena ar gaišāku, otra ar tumšāku dziju, tās aizauda metus, un «aizsala ezers». Bet bez dimdēšanas neiztika nekā, jo katru šaudīklas skrējienu pavadīja paminu un sistavu troksnis.

Pirms kāda laika gadījās būt modernā ražošanas uzņēmumā, kur top apģērbi. Administrācijas pārstāvis stāstīja un rādīja, cita starpā pieminot, ka raksti nākot no ārzemēm, vesela programmētāju brigāde pie datoriem tos veidojot. Ieskatoties tajos, diezgan vīzdegūnīgi viņam teicu, ka tieši tādus un vēl sarežģītākus rakstus Latgali senās audējas prata salikt kopā bez programmām un bez datoriem, ar zīmuli uz papīra. Bija audējas, kas kaimiņu draudzes baznīcā vienlaikus ar lūgšanu pamanījās izpētīt altārsēgas rakstus un, mājās pārņakušās, to pēc atmiņas uzzīmēja uz papīra, uzmeta audeklu, savēra nīti un noauda. Aušanas tradīcijas atdzimst.

Sintētiskos, puķotos vai papīra galdautus, kas tik kāri tika pirkti, kad kļuva pieejams Rietumu tirgus piedāvājums, atkal nomaina īstas vērtības – tekstilijas no dabiskām izejvielām – lina, kokvilnas, vilnas. Tagad pat ir tā, ka ikdienā tos nelieto, saudzīgi glabā skapjos, bet dienas gaismā ceļ lielos, vienreizējos ģimenes dzīves notikumus. To, ka atkal pieaug pieprasījums pēc rokām austiem galdautiem, dvieļiem, segām, sedziņām, palagiem, pārklājiem un citiem tautas lietišķās daļamatniecības izstrādājumiem, ievērojušas arī Tautas lietišķās mākslas studijas (TLMS) «Dubna» audējas.

Saglabā tautas mākslu

«Dubna» atskatās uz 25 darbības gadiem. Īstenībā tās pastāvēšanas laiks ir vēl garāks, jo, kā stāstīja studijas vadītāja Inese Valaine, aušanas pulciņš Līvānos izveidojies 1972. gadā. Kopēju darbību uzsākušās audējas, kas līdz tam auda katra savās mājās. Desmit aktīvākās audējas koordinējusi Tekla Daukšte. Kultūras namā pulciņam bija atvēlēta sava telpa. Darbi izpelnījās ievērbu, un 1979. gadā pulciņam tika piešķirts Tautas lietišķās mākslas studijas nosaukums, bet naskākajām audējām – Tautas daļamata meistares nosaukumi. Par studijas vadītāju kļuva Renāte Stikāne. 1988. gadā studijai tika piešķirtas savas telpas, kur var aust, krāsot dzijas un darīt citus darbus. Stalles un cits aušanas inventārs studijā ir novada domes īpašums.

Pašlaik Tautas lietišķās mākslas studiju skaits valstī pārsniedz simtu, nosaukums tiek piešķirts arī pavisam jauniem kolektīviem, bet līvānietīm savu vārdu izdevies noturēt ceturtdalgaosimtu. Tautas studiju darbu koordinē E. Melngaila Tautas mākslas centrs, kas plāno visu darbību, taču uzturē-

šana gan palikusi pašvaldību ziņā. Lai studijas saglabātu savu augsto tautas mākslas līmeni, tām regulāri ar saviem darbiem jāpiedalās izstādēs, kas notiek ievērojamu kultūras dzīves notikumu laikā, piemēram, Dziesmu svētkos un citos sarīkojumos. Valsts mēroga izstāde notiek reizi gadā. No studijas uz Rīgu tiek aizvesti visu dalībnieču darbi, taču eksponātus izstādei izvēlas īpaša komisija. «Dubnas» dalībnieki ar darbiem piedalās arī rajonā un pilsētā notiekošos svinīgos sarīkojumos.

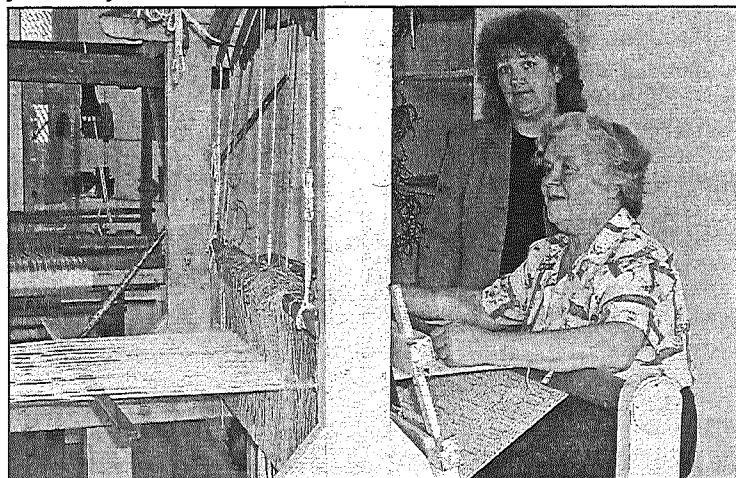
Auž, pin, mīca mālu, tamborē, ada, griež lupatiņas

Stāstot par saviem dalībniekiem, studijas pašreizējā vadītāja Inese Valaine, kura šajā amatā ar dažāda garuma pārtraukumiem bijusi kopš 1987. gada, pieminēja pirmās audējas, kuras nu jau veiksmīgi viņsaules audekliem. Bet viņu vietā nākušās citas talantīgas un čaklas rokdarbnieces. Tās ir Janīna Pupiņa, Anna Kuzņecova, Veronika Grase, Marta Mikulāne. No jaunākās paaudzes aktīvākajām audējām vadītāja min Līgu Eiduku.

Nekādi īpaši uzņemšanas kritēriji netiek lietoti. Studijā var iestāties gan īsti tautas amatu prāteji, gan arī tādi, kas vēlas šīs prasmes apgūt. Piemēram, kāda no audējām iemācījusies aust tikai pēc tam, kad aizgājusi pensijā, un šim nodarbēim atlicis brīvs laiks. Tagad iemācīties aušanu ir vienkāršāk, teica Inese Valaine, jo nopērkamas grāmatas, kādas agrāk nemaz nebija izdotas. Taču amats jāiemācās teicami un tikpat kvalitatīvi jāveic. «Dubna» apvieno arī adītājas, tamborētājas, cepuru pinējas, tajā iesaistījies keramiķis Leonīns Cīrulis. Tagad studijai atvēlēta arī darbnīca Latgales

● Annas Kuzņecovas (no kreisās) un Veronikas Grases, tāpat kā citu «Dubnas» dalībnieku darbi aizgājuši tālu pasaulē. Tie ir muzejos, privātkolekcijās, dāvināti un doti līdzī purā, izdailo mājas Latvijā un ārzemēs.

● Studijas pienākums ir saglabāt seno tautas rakstu tradīcijas, atzina TLMS «Dubna» vadītāja Inese Valaine (attēlā no kreisās), taču arī pašas izdomājot ko jaunu. Tomēr pieturoties pie Latgalē iecienītā krāsu salikuma. Bet ilggadējā studijas audēja Janīna Pupiņa vienmēr līdzī ņem tēva gatavotu šaudīklīti. Lai vai kādās stellēs sanākot aušana, ar tēva darinājumu darbs veicoties vieglāk un ātrāk.

amatniecības un mākslas centrā, kur amatnieku darbošanos nereti vēro un arī iesaistās tajā ekskursanti un citi interesenti. Bet ikdiena jau nesastāv tikai no prieka, ka esi pratis un spējis izstādei sagatavot krāšņu tautas mākslas darbu, par kuru jūsmo skatītāji, vai ka stellēs zem rokām atkal padevīgi mainās audi un meti, veidojot latviskos rakstus. Ikdienu ir arī proza un melnais darbs. Darbnīcā aiz plauktiem kāda no rokdarbniecēm klusi veic savu necilo darbu – vecu drēbju griešanu strēmēlēs, no kurām taps lupatsegas. Kādreiz tādās lietoja zirgu apsegšanai vai klāja ratos, bet tagad esot modē kā interjera elements. Sevišķi iecienījuši ārzemnieki. Uz grīdas nostiepjot, uz gulētas. Arī doņu cepuru meistarei Ve-

ronikai Grasei līdzī tam brīdīm, kad galvassega piedāvājama izstādei vai pircējam, daudz slāpuma jāizbrien. Doņi aug purvainās, slapjās vietās, grāvjos. Aug arī pļavās, bet tie esot sausi un darbam nederot. Doņu cepures smaržo pēc dabas, pēc vasaras. Sargā no saules, bet cauri laiž arī gaisu. Lietus ūdens no tās notek. Bērņībā taisījusi no auzām, bet kur tās tagad ņemt? Veronika Grase prot arī no silos augošām garām smilgām aust sedziņas.

Rokdarbi mūsdienās ir dārgs priekšs. Izejmateriāli kļūst aizvien dārgāki. Katrā darinājumā tiek ielikts daudz laika. Arī sava talanta, izdomas, gaumes, — tā, ko sauc par intelektuālo bagātību un kas cilvēkam vai nu ir no dabas dots, vai arī nav.

Ar ko gludināja senatnē

Kura numura gludekli jūs lietojat? Kas par muļķībām, teiks izbrīnītais lasītājs. Mēs gludinām ar pašu modernāko, kāds veikalā nopērkams, — ar temperatūras regulatoru, ar lampiņām, ar tvaika pavēdi, un nesaprotam, par kādiem numuriem iet runa. Taču izrādās, ka mūsu vecvecmāmiņu laikos gludekļiem, atkarībā no to lieluma, bija savs kārtas numurs. Apakšsvārkus špices tika pletētas, teiksim, ar 6. numura gludekli, kamēr vadmalas ancuka apkalklītes nopiešanai nodēvēja kārtīgs 8. numura rīks. Bet pudu (16 kilogrami) smagais, knapi paceļamais čuguna pletizers, acimredzot, kalpoja biezu mēteļu un tamlīdzīgu apģērba gabalu gludināšanai. Tāds gludeklis, visticamāk, varēja piederēt tikai skroderim.

Šķiet, ko gan mēs varētu nezīnāt par tik ikdienišķu sadzīves priekšmetu kā gludeklis. Nezi-

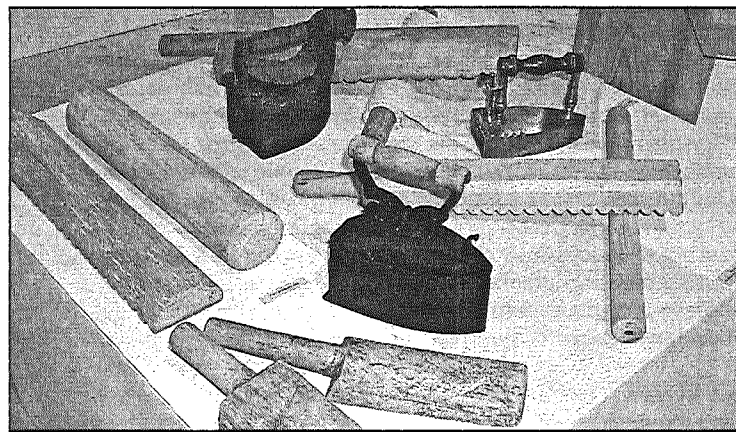
nāmā tomēr daudz, sevišķi par gludekļu rašanās vēsturi un attīstību. Šo robu zināšanās var aizpildīt, apskatot izstādi «Gludeklis cauri gadsimtiem», ko patlaban piedāvā Latgales mākslas un amatniecības centrs Līvānos. Ekspozīcijas krājumu glabātājas, izstādes veidotājas Annas Bogdānes pavadībā skatītājam atklājas par gludekļiem līdzī šim nezināmas lietas. Piemēram, tas, ka gludekļa priekšteči esot bijuši gludināmie akmeņi, kā arī Ķīnā radušās gludināmās pannas.

Latvijā lietotie pirmie gludekli bija dzelzs gabali, ko karsēja uz sildvirsmas. Tos nomainīja Amerikā izgudroti ogļu gludekli ar atvāzamu vāku, kuru korpusā iebēra kvēlojošās ogles. Šānos bija caurumiņi, pa kuriem iekļuva skābeklis, lai ogles gailētu. Diemžēl pa šīm pašām atverēm arī bira kvēpi, kas nosmērēja gludināmās drēbes. Tāpēc gludekli tika uzla-

botti ar «skursteni». Gaisa vilkme plūda no aizmugures atveres cauri «skurstenim». Interesanti, ka «skursteni» varēja būt gan uz labo, gan kreiso pusi, ņemot vērā arī kreīļu ērtības. Smalkos bagātīnieku namos lietoti gludekli no bronzas – ar paceļamu un nolaižamu aizbīdni tā pakalpusē. Gludeklī tika ievietota sakarsēta metāla plāksne.

Latgalē pirmie dzelzs gludekli tikuši lietoti 18. gadsimtā. Bet tā priekšteči bijuši veļas koka rullis vai arī vāle. Šie rīki tika lietoti arī vēl ne tik senā pagātnē, jo noma-mātes zina, ka līnu dvieļus, palagu vai arī kreklus ir ērtāk izvēlēt ar vāli, jo tie kļūst mikstāki, nekā izgludinot.

Gludekļu vēsturē pazīstami arī saliekami gludekli, kuriem bija noņemams rokturis, kamēr pats korpusis tika karsēts uz speciālas gludekļu karsējamās krāsnijas. Uz tās slīpajām sānu šķautnēm

● Ak, ja gludekli prastu runāt un stāstīt atmiņas par senajām stāstēm, par to nēsātājiem, par skroderiem, par gludinātājiem, par mājām, kurās kalpojuši.

vienlaikus varēja uzkarstēt sešus gludekļus. Labam skroderim krāsnīņa vienmēr bija līdzī, un kamēr viens pletizers tika laists darbā, pārējie karsējās. Krāsnīņu varēja kurināt ar malku vai oglēm.

Zem gludekļu rokturiem bija ierīkots speciāls vairogs, lai rokas

pasargātu no karstuma. Bet vai-rogs lepojās ar tās rūpnīcas emblēmu, kurā gludeklis ražots.

Amatniecības centrā skatāmo gludekļu lielākā daļa nākusi no privātkolekcijas, tie ražoti gan Čehijā, gan arī Latvijā.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

RADI SAVU NOSKAŅU! **one**
extremely mobile

LOGOTIPI

116709841	85419841	11109841	DALTONIĀM NEVAJAG KĀRŠĪTĀS TĒRUMS! 106129841
Satisfacti 116749841	31349841	KAMIKADZE 116719841	115119841
DERTĪGS LĪDZĪGĀS 31.12.2004 116619841	1029841	107329841	17289841

BILDES

116509841	88109841	SAULĪTĀS GRĪBĀS TEVI REDZĒT! 57269841	AR PĒC TEVI! 82889841
116429841	31479841	111119841	102139841
115139841	TU MANI RĪZMIRSI? 116339841	107069841	22029841
110819841	ATHENS 2004 114729841	Tu esi nodzima 80859841	3439841

TELE2

Polifoniskās melodijas tagad ir pieejamas arī TELE2 klientiem ar pastāvīgo pieslēgumu!

OKarte

Ja pasūtīt polifonisko melodiju Tev ir nepieciešams papildināt GPRS kontu, sūti G burtu uz numuru 9319988. Ar vienu izsīgu Tu papildini savu GPRS kontu par 1MB.

KĀ SAŅEMT LOGO, MELODIJU VAI BILDI Ls 0.35

1. Uzraksti izsīgu ar kodu. Ja tev ir SIEMENS telefons, pievieno kodam burtu S (piemēram, 29841s).
  2. Nosūti to uz numuru LMT un OKarte 9301002 vai TELE2 un Zelta Zivtiņa 6000601.
- DĀVANA DRAUGAM**
Lai nosūtītu logo, parasto melodiju vai bildi draugam, pēc koda pievieno atstarpī un drauga telefona numuru. Ja draugam ir SIEMENS, kodam pievieno S (piemēram, 29841s XXXXXX).
- NOKIA** 1100, 2100, 3100 (tikai bildes), 3210, 3310, 3330, 3410, 3510 (tikai logo un bildes), 5110 (tikai logo), 5210, 5510, 6210, 6310, 6310i, 6510, 6610i (tikai logo un bildes), 7110 (tikai logo un melodijas), 8210, 8310, 8810, 8850, 8890
- SIEMENS** A50, A52, C45, S45, ME45, M50, MT50
Tikai logo un bildes: A55, A60, C55, C60, M55, S55, SL55

MELODIJAS

ARĪ KĀ POLIFONISKĀS

Melodija: Tele2	117189841
Ainars Mielavs: Mūs neieņems	117179841
Igo Fomins: LMT dziesmiņa	117079841
No k/f "Vēla kalpi"	117069841
Z-Scars: Runaway	117059841
Caffe: Vēstule meitenei	115569841
Melodija: Klusums	115589841
O-Zone: Dragostea Din Tei	107479841
Bomfunk MC's: Freestyler	3689841
Mortal Combat	88349841
Carlsberg	85389841
Ruslana: Wild Dances	106269841
Dons&Lily: Ja es būtu vējš	102349841
Maroon 5: This Love	108779841
Black Eyed Peas: Let's Get It Started	115439841
Benassi Bros & Dhany: Hit My Heart	113319841
Michael Jackson: Billie Jean	117089841
Royal Gigoles: California Dreamin'	113209841
X-Files	1649841
Mission Impossible 2	6739841
Benny Benassi: Satisfaction	60039841
Blue: Bubblin'	117169841
Bohse Onkelz: Onkelz vs Jesus	117139841
The CORRS: Summer Sunshine	116889841

KĀ SAŅEMT POLIFONISKO MELODIJU Ls 0.60

- Pārliecinies, vai Tev ir aktivizēts GPRS. Šis pakalpojums ir pieejams LMT, OKarte un TELE2 klientiem, izņemot Zelta Zivtiņa lietotājus.
1. Uzraksti izsīgu ar melodijas kodu, pievieno burtu P (piemēram, 3689841p).
  2. Nosūti to uz numuru LMT un OKarte 9301002 vai TELE2 6000771.
- NOKIA** 3100, 3200, 3300, 3510, 3510i, SIEMENS A60, SAMSUNG 3650, 5100, 6100, 6600, 6610, 6610i, 6800, C55, C60, MC60, C100, X100, 7210, 7250, 7250i, 7650, M55, S55, SL55, X450

KĀ AKTIVIZĒT GPRS?

- LMT un OKarte klientiem:
Nosūti G burtu uz numuru 9319988, pēc tam:
- NOKIA telefoniem, sūti 8888 uz LMT 9301002 vai OKarte 9301234,
  - SIEMENS telefoniem, sūti 9999 uz LMT 9301002 vai OKarte 9301234, ievadi PIN-kodu 0000.
- TELE2 klientiem:
• NOKIA telefoniem, sūti 8888 uz TELE2 6000601,
• SIEMENS telefoniem, sūti 9999 uz TELE2 6000601, ievadi PIN-kodu 0000.
- Tas maksā Ls 0,35

PĒRK zemi pie ezeriem un lauksaimniecības zemes virs 40 ha.
Ātra dokumentu noformēšana un augstas cenas.
Tāl. 6162288.

11. septembrī Preiļu poliklīnikas telpās pacientus ar bronhiālo astmu vai, ja jums ir ilgstošs klepus, «čikstēšana» krūtīs, elpas trūkums, konsultēs ārste speciāliste plaušu slimībās dr. pulmonoloģe I.Kroiča.
Pieteikties un sīkāka informācija pa tāl. 5322056 (savienot ar dr. Liozovu), 6403866.

Starptautiskās klases dziednieki Zigrīds LIEDE un Silvija PUMPURE dziedina:
* visas kaites (arī trofiskās čūlas),
* palīdz atbrīvoties no alkohola, smēķēšanas, azartspēlēm, utt., ģimenes, biznesa problēmu risināšanā. Strādā arī pēc fotogrāfijas.
Pieņems 15. septembrī Preiļu kultūras namā no 15.00
Pieteikties personīgi. Tāl. 9656936, 9966589.

Jēkabpils uzņēmums SIA «Tora Plus» pārdos un mainīs pret mazgātu un nemazgātu aitas vilnu segas, trikotāžu un dziju, iepirkis nemazgātu vilnu. 14. septembrī Steķos 8.00, Rudzītos 8.30, Priekuljos 9.00, Preiļos 10.00, Riebiņos 11.00, Stabulniekos 11.30, Gaļēnos 12.00, Smelteros 12.30, Anspokos 13.00, Sutros 13.30. 15. septembrī Rožupē 8.00, Vanagos 8.30, Lielkurskos 9.00, Upmalā 9.30, Pilišķās 10.00, Anspokos 10.30, Aizkalnē 11.00, Pelēcos 11.30, Arendolē 12.00, Svenčos 12.30, Rimicānos 13.00. Tāl. 5232217, 9160433, 5235070.

PĒRKAM zemi, mežus.
Tāl. 9548596, 9550956.

SIA «Pūdzī» pastāvīgi neierobežotā daudzumā PĒRK: **lapu koku taru:** garums 2,5; 5,0 m
φ 12-18 par 13,5 LVL m³
φ 18 par 14,50 LVL m³
Piegādes vietas: Preiļu raj., Rušonas pag., «Pūdzī»; Rēzeknes raj., Malta;
mežus un cirsmas.
Palīdzam sakārtot dokumentus. Ir iespējams pirēja transports.
Tāl. 9795364, 6741703, 8731063.

Lielbritānijas firmas «Efficient Solutions» pārstāvi **PIEDĀVĀ DARBU Anglijā un Ziemeļīrijā.**
Dažādās specialitātēs (var bez angļu valodas zināšanām).
Ātra izbraukšana.
SIA «Regus» (Eirotūrs)
Licence Nr. 27
Tāl. Jēkabpili 5223555, Rīgā 7226607.

Firma IEPĒRK dažādu koka sugu zāgmateriālus.
Tāl. 9196931, fakss 7473287.

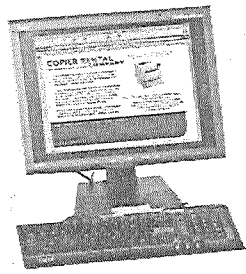
13. un 17. septembrī z/s pārdos melnus, raibus un brūnos jaunputnus (5-6 mēn.), dējējvistas (10-14 mēn.) un gaiļus (arī māina pret vistām). Gaiļšos 7.20, Riebiņos 7.35, Preiļos 7.50, Pieniņos 8.20, Stabulniekos 8.35, Gaļēnos 8.50, Sījukalnā 9.00, Polkoronā 9.15, Smelteros 9.25, L-Anspokos 9.35, Priekuljos 9.45, Rudzītos 10.00, Steķos 10.15, Turkos 10.25, Zundānos 10.35, Jaunsilavās 10.45, Livānos 11.00, Rožupē 11.35, Vanagos 11.45, Sutros 12.00, Ančkinos 12.15, Pilišķās 12.30, Vārkavā 12.45, Upmalā 13.00, Rimicānos 13.10, Arendolē 13.25, Pelēcos 13.40, Ārdavā 13.55, Aglonā 14.10, Jaunaglonā 14.20, Aglonas st. 14.35, Aizkalnē 14.50, Raudavkā 15.00. Tāl. 5321270 (vakaros), 6373382.

Šīnī sāpju brīdī lai mūsu klusa, bet patiesa līdzjūtība Leonam Cišam, SIEVU mūžībā pavadot.
Bijušie darba kolēģi
Izsakām patiesu līdzjūtību Leonam Cišam sakarā ar SIEVAS Janīnas aiziešanu mūžībā.
Politiski represēto klubs

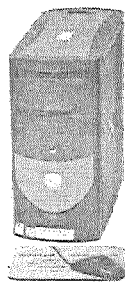
INSERVISS GROUP

PRECES UN PAKALPOJUMI UZ KREDĪTA

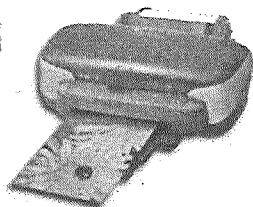
Tikai septembrī pērc datortehniku uz kredīta pareizi!!!

Avanss Ls 0 maksa par kredītu tikai 15%

Avanss Ls 0 maksa par kredītu tikai 10%

Preiļi
Brīvības iela 2, tāl. 53 81125

JANĪNA CIŠA

1925.25.03.-2004.06.09.

«Virši zili, virši sārti... pēdējie tie goda vārti, vasarai kur cauri iet».
Atvadu goda vārtus šonedēļ vēram mūsu ilggadējai kolēģei, Preiļu 1. vidusskolas latviešu valodas un literatūras skolotājai Janīnai Cišai. Janīnas dzimtā puse ir Vārkavas pagasts, kas visu dzīvi palicis tuvs un mīļš un kur aizritēja viņas pēdējie gadi. Janīnas dzīves pamatvērtības bija ģimene, skola, dzeja, dziesma un ziedi.

Preiļu 1. vidusskola bija Janīnas darba vieta no 1946.-1983. gadam. Literatūras stundas bija arī dzīves stundas kopā ar audzēkņiem, tās dažkārt nepakļāvās stundas plānam, bet audzinātājas un audzēkņu sapņu un ilgu ceļojumiem — tur, kur izbeidzas piezēmētība, vara un nauda, tur, kur valda skaistums, saskaņa, mīlestība.

Visur, kur bijām kopā ar Janīnu, mēs dziedājām. Viņa pati dziedāja visu mūžu: gan oficiālajos koros un Dziesmu svētkos, gan folkloras ansambļi «Jumaleņa», gan dārzā, kopjot puķes.

Kā dārgākos dzīves ziedus viņa vērtēja ģimenes attiecības, priecājās un bija lepna par meitu un mazbērniem.

Janīnas mūžs bija Dieva svētīts, bagāts un piepildīts.

Dusi nu, Janīna, rudens ziedu klēpjēm apbērtajā kapu kalnā, un lai Dieva miers tev. Tavs mūža devums nav bijis velīgs. To glabās Tava ģimene, audzēkņi un mēs - Tavi kolēģi.

Preiļu Valsts ģimnāzija
Preiļu 1. pamatskola